# Adatbázis-kezelés alapjai

# A hagyományos adatkezelés problémái

- állománykezelés egyéni megoldások
- gépi hatékonyság
- redundancia! inkonzisztencia
- rugalmas változtatás lehetőségének hiánya
- adatvédelem hiánya
- sérülés
- jogtalan hozzáférés
- konkurens hozzáférés hiánya
- egysíkú hozzáférés

# Az egyed fogalma

### Egyed

A valós világnak az az eleme (tárgy, jelenség, elképzelés, személy, fogalom stb.), amely a modellezés tárgyát képezi.

#### Példa

Egyednek tekinthetjük például:

- Kovács Péter, 12. E osztályos tanulót
- az IHJ-818 rendszámú piros Suzukit
- a 422000 km² területű, 2210 m legnagyobb mélységű Fekete-tengert

# A tulajdonság fogalma

## Tulajdonság

Az egyednek a modellezés szempontjából lényeges jellemzője.

#### Példa

Tulajdonságnak tekinthetjük például:

- a Kovács Péter nevet, a 12. évfolyamot, az E osztályt
- az IHJ-818 rendszámot, a piros színt, a Suzuki márkát
- a Fekete-tenger nevet, a 422000 km² területet, a 2210 m legnagyobb mélységet

## A tulajdonságtípus fogalma

- Tulajdonságtípus
- Az azonos szerepű tulajdonságok absztrakciója.
- □ Példa
- Tulajdonságtípusnak tekinthetjük például:
- a diák nevét, évfolyamát, osztályát
- az autó rendszámát, színét, márkáját
- a tenger nevét, területét, legnagyobb mélységét

# Az egyedtípus fogalma

Egyedtípus

Az azonos tulajdonságtípusokkal rendelkező egyedek absztrakciója.

□ Példa

Egyedtípusnak tekinthetjük például:

- a diákot
- az autót
- a tantárgyat
- a tengert

# A kapcsolattípus fogalma

- Kapcsolattípus
- Két vagy több egyedtípus közötti jól meghatározott viszony.
- Példa

Kapcsolattípusnak tekinthetjük például:

- a diák és a tantárgy között fennálló viszonyt
- a diák és a tantárgy között fennálló teljesítési viszonyt
- a diák és az autó között fennálló birtoklási viszonyt
- két diák között fennálló csoporttársi viszonyt
- a diák és a tenger között fennálló nyaralási viszonyt

# A kapcsolat fogalma

- Kapcsolat
- A két vagy több egyedtípus egyedei között fennálló viszony.
- □ Példa
- Kapcsolatnak tekinthetjük például:
- Kovács Péter informatikát tanul
- Nagy Jenő informatikát tanul
- Kiss Piroska informatikát tanul

# A Bachman-féle fogalomrendszer

	absztrakt	konkrét
egyed	egyedtípus	egyed-előfordulás
tulajdonság	tulajdonságtípus	tulajdonság-előfordulás
kapcsolat	kapcsolattípus	kapcsolat-előfordulás

# A tulajdonságtípusok (attribútumok) osztályozása

- a tulajdonság-előfordulás szerkezete (összetettsége) szerint
  - egyszerű (atomi)
  - összetett
- a tulajdonság-előfordulás hány értéket vehet föl egyszerre
  - egyértékű
  - halmazértékű (többértékű)
- a tulajdonság-előfordulás minden esetben megjelenike
  - háttértárolón (a fizikai adatbázisban) tárolt
  - származtatott

# A kapcsolattípusok osztályozása - a kapcsolat számossága

A (bináris) kapcsolat számossága: meghatározza, hogy legfeljebb hány kapcsolat-el " ofordulásban vehet részt egy egyedelőfordulás. 1:N M:N Példa a házassági kapcsolat Magyarországon 1:1 számosságú a tulajdonlási kapcsolat az autó és a személy között 1:N számosságú a diák és tantárgy közötti kapcsolat M:N számosságú

# A kapcsolattípusok osztályozása - a kapcsolat szorossága

A (bináris) kapcsolat szorossága: meghatározza, hogy a
kapcsolatban részt vevő egyedtípusok minden egyedének
részt kell-e vennie legalább egy kapcsolat-előfordulásban.
□ kötelező
□ félig kötelező
opcionális
□ Példa
<ul> <li>a tulajdonlási kapcsolat az autó és a személy között félig</li> </ul>
kötelező szorosságú (minden autó egyednek részt kell
vennie egy kapcsolat-előfordulásban)
□ a tulajdonlási kapcsolat az autó és az autótulajdonos
között kötelező szorosságú
a könyv és a könyvtártag közötti kölcsönzési viszony
opcionális szorosságú.